



## FICHE PRATIQUE

# JAMI BULAYE WHATSAPP MEN KƏLTƏ CIDA KƏNDÖ

SHI KITAWU BAYANNA ADƏ NA FALLO CIDA UNHCR WA SAWANZE CIDABE CIDA MISALLO WHATSAPP LAN JAMI BULAYE WA KƏLTƏ SADIN DƏ SANDI SAMMA SUWUDIN. BAYAN FUTU SHI AWO ADƏN BAYAN TARTƏYIN DƏ SUDIN "TARTA" UNHCR RO WA KURU SANDIYA SAWANZA CIDABE WA RO, KUFU SHA "WHATSAPP" LAN BOTIN DƏN.



Shi "nzundu" adə futu kuren bayan jamiro kəla woktu yen wayan tartaye dən , na jawawu kadda sabtaben dən jami bulaye ro.

"Nzundu WhatsApp" ye də zaval bayan tartaye dawu zaval kadda yen kuru mbu zaval gade sha banatinna fando də dalil ngəla ro jamiwa rokko ro cida də kəndo ro, online lan au unline lan gənyi yayi.

## APPLICATION NDASO KARTIN?

Jami shin faida tayin dunya samman billion 2 kozəna, "awo ndusoye nozəna" kartaye. Sonyayı, buron nya jamiyen shawari mata də faidawa, WhatsApp də waneye shi gənyi zavalnza sandiye bayan kənjo ro muradəzana wo (au waneye na cida tədin laa də bawo yayi ro waljin).



DE:

- Futu jamibe bula dən bayanna kuru jawawu tartabe dlu kulasne asune ndason jami dəye sarawuna wo (dawu dən təlamma) kuru zaval sandiye sarawuna manəm notəwa.
- Faida zwalla jawawu kənjobe gade gade kadda dəye none jami də zwalla manaye gade gade sarawuro waljiya.

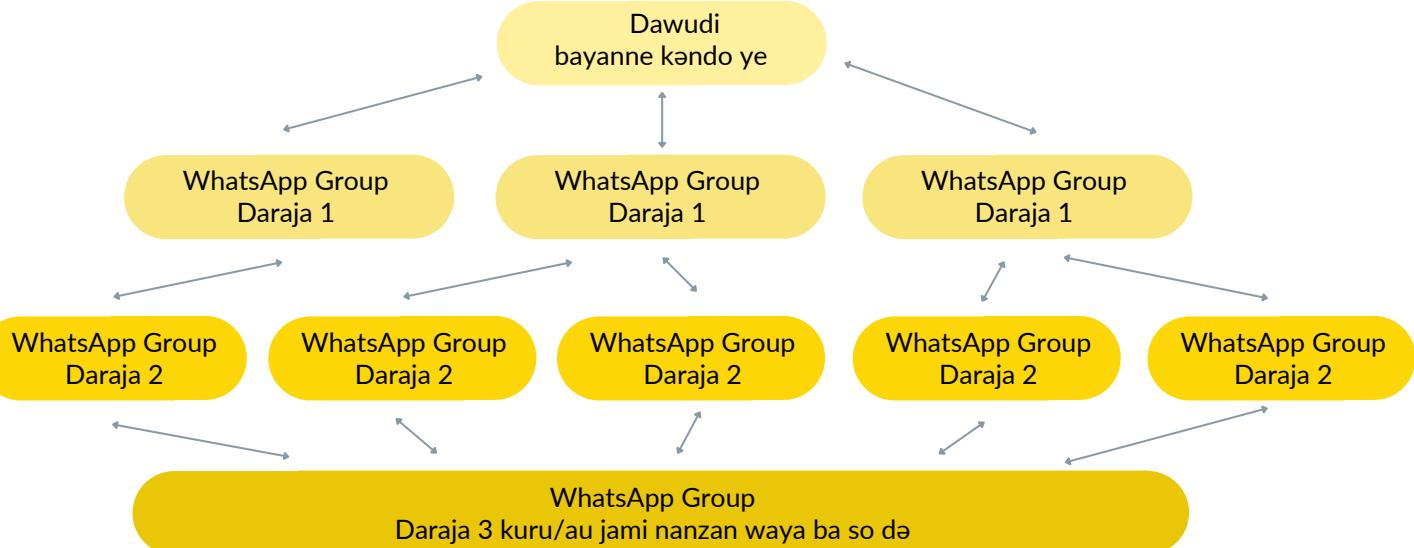
## ZAWAL FUTU TƏDİNNA

Un "WhatsApp tree" (arbre WhatsApp) a pour but de cascader l'information depuis et vers un point centralisé vers plusieurs groupes et jusqu'à de nombreux destinataires.



## FICHE PRATIQUE

### Nzundu bayane WhatsApp be də tartə



## KUFUWO SON KAM NDAWU YAYI?

WhatsApp group wo so alama kam 256 yeyi gojin. Ilmu UNHCR ye suwandəna dəye fulezəna adə shi gənyi adudu tərawuna kufuwo son suo "Nzundu WhatsApp lan jawawu tartabe" dən.

Kufu kam 10 wa kokta də shima kəjiro təwəndə nasha ndison jawawu tədinno. Shi adəye sukə kawuli də turinne kuru jawawu kalaktəyinne kəla woktu ben, cida nzuwutye ro waljin bawo ro.

Kam 256 də sandiya noto kəjiya ro waljin "Sandiro watiya mail lan" zutuyin na. Am sandiro mail zutaro dawartəna də sandiya gənatə sambiso ro yim baditiya kawuli jili fal woktu fallan zuwumin sandiya danəm fal fallo kartə ba ro.

## KAWULI DAWARTAWA KURU TARTƏWA

Shi nzundu WhatsApp ye də UNHCR wa sawanzə cidabe wa dəa banazə kawuli rowota, poto, kowo gowata wa kuru video wa am ro zuzayin. Jawawu suron ruwo gana au bawoma shima waneye am ilmunza gana dəro zutaro tərawu kuru kowo gowata/awoa laa kurrata shim lan turin so də waneye shima maskinna so dəye raksa sawandinno. Shi kulashi kawuli ye wa kuru jamiro kawuli tartəbe wa də kəndo də nya banazə ayi jami gade gade suo bulaye dən sarawu ro asunəmin.

Kawu kowo gowota dəa, video wa kuru poto wa so tarrəminno, faidawa kaziyi laa awoa zuwuma də fando ro dabcinna mbeji la baro notə də. Jami də waneye midia laa so də kəla data zuwinne dəro katanzə so də wazana yayi ro waljinna mbeji.



## FICHE PRATIQUE



### De:

- Midia gade gade kadda jami gade gaden jarabne wune.
- Na liwula dëa ndiro ranne wune waneye shin faidatana wa au kérnzana wa ro.
- Jami kérntëwu dë wa kore këla bayanne dë jawunza laa mbeji wa. Futuyin ro sha gotë au habtëyin?

## AMAN GARTA

Sa bayan dë tartøyinna, faidawa furtë sha tewandëna dë fuleta dë (misallo, cidaram UNHCR bula X dën cawondo). Kuruson faidawa kawuli offline lan tartëna dë shiye fallo walzë.



### De:

- Nzundu tëwa kawuli dë tartaye dë koktë kuru tawattë fuwuma sammaye asuzana ro walzë kuru jami dare kawuli dë sawandin dëa so.
- Am sandima fuwuma wo dë ye këlakëlla manehe (e.g na Communication and Community Engagement (CCE) Working Group cidazayin wa) kawuli tartëna dë samma fallo walzënaro tawattë ro.
- Kawuli kattuye kënjo dë watë kuru tawattë fuwuma wa dë cidanzaso dë nozana ro walzë.

## JAWAWU KALAKTA WA KURU SHAWARI WA

Shi kawuli dë jami bulaye dë kélanzan yayi “WhatsApp” men zuzayin, zauro faidawa UNHCR wa sawanzë cidabe dë sandiro jawawu sadinno walta dë.

Nzundu jawawu kalakta be gade so dë yayi, zaval jawawu kalaktabe wa kuru na gadero zutabe wa fando dë - adë dawun ba ro, jami bulaye dë duwan isë kélanzan zaval adë dë suluwin. Kaida ngalwo këngaye fando dë mbu kuru shiro hangal gënatë sandi fuwuma dëye noza sambi, nduro kuru futuyi ro koro laa mbeji wa sadin, jawawu tewandë dëa kuru kaziyi gultëna dëa so nankaro.



## FICHE PRATIQUE



De:

- Kaida ngalwo kengaye jawawu kalaktaye wa kuru kaziyi laa gulteye wa tewandé badiyaram lan kuru tawatté sandiya tarténa ro walzé kuru sawa cidaye sadiya wa fuwuma so dëa kuru am sandin dare dën faidatayin dë asuzana ro walzé.
- Tawatkéne shi nzundu WhatsApp ye dë dawu jawawu cidaye kalaktaye dëa kuru nzundu jawawu kënjoye dëa so ro tékéna ro walzé.
- Zawalla gade jawawu kënjoye dën faidaténe (misallo ci wa ci wanna) shima ngélawo wa - taanas ro bayan shir muradézéna wa.

## BAYANNA LIWO

Adën yayi WhatsApp dë awoa gulténa dë nduye so gérain tawatsé kawuli gulténa dë ashirro, bayan kélánem be nya asutinna gulté dë téraanyi waneye muwonzé kam gadeye surin, walté am gader tarta yayi kuru tématainyin shin faidaté yayi ishin. Jamiso dë sandiya tèkké zawalla gade tawadéwa kawuli adë zutaye sandiro fuletéyin.

Suro "nzundu whatsapp" ye dën kufu gade gade karabkawa gade gadewa leta mbeji kuru jami bulaye gade wa suron. Shi mburo bayanna ashir muradézéna Whatsapp lan tartéyinno waljiya, shi futu tartéyin dë gade gadezé futu nduso dawunna ro kuru futu karabka cidazayinne gulzéna yeyi ro. Suro karabka fallen tarta dë këske, sawa cidaye kaida adë kengayoma wa UNHCR's data protection policy on individuals of concern (ngewuso ro adégai sa cida sawa cidaye UNHCR ye wa tudinna).



De:

- Awoa suro kawuli tarta ro muradéte na dëro hangal gënaté ndikate karabkawa dëye wa kuru kam dëye wa sandi samma suro nzundu WhatsApp ye dëna wa
- Zawal gade kawuli muhim kënjoye maté, kuru sandi ndiso suro karabka fallenno walzé, kuru sandiro walté sa muradézé cjiya.

## BAYAN ASHIRTE

Shi dalil huwom kaida ashir bayanne namté suwudin dë shima am sandin faidatayin dë tajirwa bayan tartéye noté bawo. Am shin faidatayin dë hangal gënazza sa kufu WhatsApp yero gasaiya, lamba wayanza ye kam suro kufuye dëna daana samma so ye surin. Adëa samungon, lamba kam gadeye sawandayin. Adë dë kasatsa kuru himma goza.

Katab ndi kam wusaye fulutluye au katab zazu dë goté (misallo kam suro nzundu Whatsapp) ye dëna télouwo kam ayawu sudiya.



## FICHE PRATIQUE

Sandi do shi kufu WhatsApp ye dero cistëma so dë raksa kufu dë link men zuzayin. Adaye sukkë raktë kufu dë am kadda ro sutøyin suro bulaye dën, kuruson am sandi dawun ba ye raksa WhatsApp dero gasa korowa dë sorin, dalil link adë dë ashirre gënyi dero.

### De:

- Am sandi dë wa shimone awoa tërauna wa waata wa këla kawuli WhatsApp lan tartaye dë noza shiye dawu nzunduye dën mbeji.
- Tawatkène cidawu dë kaida seti bayan ashirre dë asuzana ro walzë. Kawuli adë rakenm tarrëmin sa kufu gade kanëminna kuru kawuli sambi yayi zuwuminna.
- Link kufu dë ye dë am gana muradëwata dë ro zuwune wande am sandiro amartënyi ye sawandanyi ro kuru link dë engin kulashi ye dero ikke.

## KAIDAWA WHATSAPP LAN AM KADDA KËLTA FAIDATEYE

- Sambisoro dalil kufu dë katëna ye dë darajane! Wande kawuli lamar gadeye ikkëmi suro dë ro.
- Kawli amartënyi wande suro dë ro ikkëmi. Kawuli UNHCR wa UN na ye tawatsana gënyi wa wande tëkkënyi suro dero.
- Wande jawawu kadda këla bawowa kufu dero zuwumi! Kawuli kadda dë kawuli wa cejin, kuruson woktu gonëm kawusu kawuli zuwumin dëye none.
- Kam laa ye koro sudiya kuru nyiye jawawunzë nonëmi wa, wande sandi ro “non gënyi” jawawu ro kalakkëmi. Kam jawawu dë nozëna gërene jawawu ci.
- Wande suro kufuye dën sëmana diwi nya kamma. Ashir lan zandeno.
- Wande kawuli “Askërgëna” ye zuwumi. Kam laa ro ardiyanëm buleminna, shiro ashirlan gulle.
- Wande kawuli ashirre këla kufuye dën gullumi.
- Takne diya shi kaidawa nadawu ye UN dë kafu adën cidajin diya.